

परिचय

डॉ. अनिल सपकाळ , एम.ए., पीएच.डी.

प्राध्यापक, विभाग मराठी, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

समन्वयक, फुले आंबेडकर अध्यासन मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

प्रभारी विभागप्रमुख, गुरुदेव टागोर तौलनिक साहित्य अध्यासन, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई.

पुणे आणि मुंबई विद्यापीठात मराठी विषयासाठी संशोधन मार्गदर्शक म्हणून मान्यता आणि कार्यरत.
प्रसारमाध्यमांमध्ये लेखक - दिग्दर्शक म्हणून सक्रीय.

प्राप्त पुरस्कार :

१. चित्रपट आणि दृकश्राव्य माध्यमातील लेखनासाठी बलराज सहानी आणि साहिल लुधियानवी फाऊंडेशनचा चित्रपट लेखक के. ए. अब्बास पुरस्कार २०१४
२. 'समीक्षा : पहिली खेप' या समीक्षाग्रंथास वाडमय चर्चा मंडळ, बेळगाव यांचा पुरस्कार २००९.
३. 'भडास' या कादंबरीसाठी महाराष्ट्र अनुवाद परिषद आणि 'तुका म्हणे' या लघु अनियतकालिकाच्या वतीने 'तुका म्हणे पुरस्कार', २००३.
४. 'शांताबाई' या माहितीपटाचे फिल्मस डिव्हिजन, फोर्ड फौंडेशन आणि सुरभी यांनी आयोजित केलेल्या 'अलंकार' या महोत्सवात सादरीकरण, २००३.
५. एन.एफ.डी.सी. निर्मित आणि ३७ व्या राज्य चित्रपट महोत्सवात प्रथम पारितोषिक विजेत्या 'गाभारा' या चित्रपटाचे कथा, पटकथा, संवादलेखन, २०००.
६. ज्ञानपीठतर्फे प्रकाशित झालेल्या 'भारतीय कविताएँ- १९८९-१९९१' या पुस्तकात 'पारंब्या' या काव्यसंग्रहातील कवितेचा समावेश, १९९३.
७. 'भलरी' दिवाळी अंकाच्या संपादनासाठी महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे यांच्या उत्कृष्ट दिवाळी अंकाचा पुरस्कार, १९९३.

लेखन

- १) समीक्षा: दुसरी खेप (२०१२)
- २) समीक्षा: पहिली खेप (२००८)
- ३) मराठी चित्रपटाची पटकथा (२००५)
- ४) पेशवाईत मेलेला पांढरा उंदीर (कथासंग्रह) (२००४)

- ५) छत्रपती शाहू महाराज (शालेय विद्यार्थ्यांसाठी चरित्र) (२००३)
- ६) भडास (कादंबरी) (२००२)
- ७) नाटक: आकलन आणि आस्वाद (२००२)
- ८) हवा आहे तरी कशी (मुलांसाठी विज्ञान कथा) (१९९०)
- ९) पारंब्या (काव्यसंग्रह) (१९८९)

संपादित ग्रंथ

- १) संदर्भासहित स्त्रीवाद (२०१४)

संशोधन

१. 'दलित नाटक: संहिता, प्रयोग आणि कालतत्त्वे' हा विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून मंजूर झालेला दीर्घ मुदतीचा संशोधन प्रकल्प पूर्ण (१ जानेवारी, २००५ ते ३१ डिसेंबर, २००७)
२. 'मराठी कादंबऱ्यांचे चित्रपटरूप' पुणे विद्यापीठाच्या बी.सी.यु.डी. संशोधन शिष्यवृत्तीअंतर्गत संशोधन पूर्ण. (जानेवारी, २००७ ते डिसेंबर २००८).

इतर :

चित्रपट माध्यम:लेखन

- 'गाभारा' - एन.एफ.डी.सी.निर्मित आणि ३७ व्या राज्य चित्रपट महोत्सवात प्रथम पारितोषिक विजेत्या चित्रपटाचे कथा, पटकथा, संवाद लेखन, १९९९
- 'धनगरवाडा' - समीर आठल्ये दिग्दर्शित मराठी चित्रपटाचे पटकथा, संवाद लेखन - २०१५
- 'ढोलताशे' - अंकुर काकरकर दिग्दर्शित मराठी चित्रपटाचे पटकथा, संवाद लेखन - २०१५

चित्रपट माध्यम : सहलेखन

- 'हे गीत जीवनाचे' - कथा, पटकथा, संवाद, १९९५